

Welke maatregelen om een optimale dienstverlening aan de Kraainemse bevolking te blijven bieden?

Een verantwoord fiscaal evenwicht

De gemeenteraad van 16 december heeft een **tax shift** goedgekeurd, gekoppeld aan een lichte algemene verhoging van de belastingen, om stabielere en duurzamere inkomsten voor de gemeente te garanderen.

De verhoging van de opcentiemen (van 598 naar 695) gekoppeld aan de verlaging van het PB (personenbelasting)-tarief (van 7,5% naar 7%) zal de volgende impact hebben:

- Voor de **gemeente**: een stijging van de inkomsten met 4,7%.
- Voor de **burger**: een daling of stijging van de belastingen afhankelijk van zijn persoonlijke situatie.

Alle details op pagina 15.

Uitdagingen voor de gemeenten

4 grote uitdagingen

De gemeenten worden geconfronteerd met verschillende uitdagingen, hieronder enkele voorbeelden.

PENSIOENEN

De stijging van de uitgaven verbonden aan de **pensioenlasten van statutaire ambtenaren** creëert een zeer zware financiële druk. Ook al is er momenteel nog een financiële tussenkomst van het gewest voorzien (maar zonder garantie voor de toekomst) draagt de gemeente een groot deel van de pensioenen van haar ambtenaren.

Actie in Kraainem: sinds 2025 worden nieuwe ambtenaren – met uitzondering van decretale en kritische functies – onder het contractueel statuut aangeworven en niet langer onder het statutair statuut. Een positieve financiële impact op het gebied van pensioenen wordt dus verwacht op zeer lange termijn.

POLITIE

Een sterke stijging van de **kosten van onze politiezone** – voor een groot deel ten laste van het gemeentebudget – wordt verwacht voor deze legislatuur (+48% tussen 2024 en 2031), als gevolg van:

- Een (eindelijk) volledig personeelskader.
- Verplichte investeringen op het gebied van veiligheid, zoals een beveiligd onthaaloket (opgelegd door de federale overheid maar gefinancierd door de gemeente).

WOKRA is een **politie op “mensenmaat” en tweetalig**, met zeer professionele agenten aanwezig op het terrein, wat ons toelaat dagelijks in een veilige gemeente te leven, maar dit heeft een belangrijke kost, grotendeels gedragen door de inwoners.

ARMOEDE

De opvang door de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's) van **langdurig werklozen** die hun rechten op werkloosheidsuitkeringen hebben uitgeput, zal extra kosten genereren voor de gemeenten, waaronder Kraainem. Deze maatregel zal enerzijds de uitgaven verbonden aan leeflonen verhogen en anderzijds de werkdruk van de maatschappelijk werkers.

Actie in Kraainem: financiële middelen worden hiervoor overgedragen door de federale overheid, maar men schat dat deze slechts een deel van de extra kosten zullen dekken. We hebben dus specifieke bedragen moeten voorzien in de gemeentebegrotingen om het verschil aan te vullen bij het opstellen van de budgetten.

BRANDWEER

Last but not least, want het gaat om serieus materiaal en mensen die hun leven in gevaar brengen om dat van anderen te redden. De kosten van de brandweerzone Brabant West waarvan Kraainem deel uitmaakt, zullen tijdens deze legislatuur zeer sterk stijgen (+68% tussen 2024 en 2031), enerzijds door de geleidelijke vervanging van vrijwillige brandweerlieden door **beroepsbrandweerlieden** en anderzijds door de investering in **performant materiaal en nieuwe kazernes**.

De andere uitdagingen

Deze 4 uitdagingen brengen de voornaamste kostenstijgingen met zich mee waarmee de gemeenten - waaronder Kraainem - geconfronteerd worden zonder de nodige financiële middelen te ontvangen bij de overdracht ervan. Maar de lokale overheden spelen ook een cruciale rol in de uitvoering van het **energietransitiebeleid**, terwijl de werken gericht op het verminderen van het energieverbruik van openbare gebouwen hoge investeringskosten vergen en weinig gesubsidieerd worden.

Extra middelen?

Terwijl de taken die aan de gemeenten worden toegewezen toenemen, snijden de andere overheidsniveaus in de middelen van de lokale besturen. Zo vermindert de **federale fiscale hervorming** de ontvangsten uit de Personenbelasting (PB) voor de gemeenten.

De schattingen van de VVSG (Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten) voorzien een verlies van 4 tot 6% van de PB-ontvangsten voor de gemeenten, geleidelijk tussen 2026 en 2030.

In Kraainem heeft onze belastingstructuur (met een vrij hoog PB-tarief en vrij lage opcentiemen op de onroerende voorheffing) tot gevolg dat **we bijzonder getroffen worden door deze fiscale hervorming**.

Kraainem, een bijzondere demografische uitdaging

Kraainem kent een zeer specifieke demografische situatie, door zijn geografische nabijheid tot de hoofdstad en de Brusselse metro: de toenemende aankomst van nieuwe inwoners, van diverse oorsprong en nationaliteit (104 nationaliteiten in onze gemeente vandaag en **55% personen van buitenlandse oorsprong**), waarvan een belangrijk deel werkt voor internationale organisaties en als zodanig de bescherming geniet van internationale verdragen.

Dit heeft als concrete impact dat deze personen **niet onderworpen zijn aan de APB**. En wegens deze specifieke fiscale status betaalt deze bevolking dus ook geen gemeentebelasting.

Een **enorm financieel verlies** voor onze gemeente, die het onderhoud van de openbare ruimte moet financieren en haar diensten moet aanbieden aan al haar inwoners.

Actieplan en oplossingen voor een meerjarenplan in evenwicht

Het opstellen van het meerjarenplan is dus gestart in deze **moeilijke externe budgettaire context**. Ook intern, binnen de gemeentelijke diensten, moesten de nodige middelen worden voorzien om de teams te versterken (die structureel onderbezet zijn sinds jaren). Sinds begin 2025 hebben de burgemeester en zijn team enerzijds, en alle gemeentelijke diensten anderzijds, nauw samengewerkt om een **budget in evenwicht** te realiseren.

Dit budget werd op 16 december 2025 gestemd tijdens de gemeenteraadzitting. We leggen u de essentiële elementen uit in het artikel p.3. Als u het volledige meerjarenplan wenst te lezen (inclusief alle gedetailleerde budgetten), is dit beschikbaar op de website van de gemeente: www.kraainem.be/nl/meerjarenplan

3 audits in 2026

In 2026 zal beroep worden gedaan op onafhankelijke expertise in **drie domeinen** (patrimonium, essentiële opdrachten en ICT):

1. Definitie van een (zeer) langetermijnvisie voor het **patrimonium van de gemeente** en een **investerings- en onderhoudsplan** voor de gebouwen.
2. In de huidige budgettaire context lijkt het ons essentieel om ons te concentreren op de **kernopdrachten van de gemeente**. Een externe expert zal ons helpen deze (opnieuw) te definiëren en de noodzakelijke keuzes te maken, om de efficiëntie te verhogen en de kosten te beheersen.
3. Aangezien de technologische omgeving steeds complexer wordt, wensen we onze **ICT-kosten** te laten onderzoeken door een externe expert op dit gebied.

Deze audits vormen absoluut geen controlevorm die de interne expertise van onze administratie in vraag stelt. Integendeel, de externe expertise brengt objectiviteit en helpt ons onze zwakke punten te identificeren. Ze versterkt de kwaliteit van de beslissingen en laat een beter bestuur toe ten dienste van de burgers. Het is een plicht tegenover onze inwoners.

Rationalisatie van het patrimonium

Het aanpassen van het patrimonium laat toe een gezond en duurzaam financieel evenwicht voor de gemeente en het OCMW te garanderen, en te investeren in projecten die er echt toe doen voor de inwoners. In het artikel over het patrimonium op p.6 ontdekt u de visie van de meerderheid voor de komende 6 jaar.

Fiscaliteit

De belastingen vormen één van de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeenten in België, waardoor deze een groot deel van hun lokale openbare diensten kunnen financieren en de goede werking van het gemeenschapsleven kunnen verzekeren. De fiscaliteit vertegenwoordigt dus een essentiële politieke en economische hefboom voor de gemeenten. Een herbalancering van de twee belastingen (PB en onroerende voorheffing) zorgt er voor dat de gemeentefinanciën worden bestendigd.

En de schuld? De leningen? De reserves?

Een bedrag van 5,3 miljoen euro aan **leningen** is ingeschreven in het meerjarenplan. Dit betekent niet dat al deze leningen zullen worden afgesloten, alles zal afhangen van de kasbehoeften naar aanleiding van de evolutie en realisatie van de projecten.

En zelfs met deze ingeschreven leningen bedraagt de voorziene **schuld** eind 2031 565 euro/inwoner, wat aanzienlijk lager is dan het gemiddelde van Vlaanderen (1.080 euro/inwoner).

Bij het opstellen van de budgetten wordt trouwens steeds een belangrijke veiligheidsmarge genomen.

Zo weten we nu al dat, hoewel het goedgekeurde meerjarenplan start op 01/01/2026 met een gecumuleerd budgettair resultaat van 6,3 miljoen euro, het jaar 2025 zeer waarschijnlijk zal afsluiten met een **reservebedrag** van meer dan 9 miljoen euro.

Veranderingen op fiscaal vlak

Tax shift = herbalancering van de twee belastingen met een lichte algemene verhoging

De grote **verwachte veranderingen vanaf 2026** zijn de volgende:

Een **verlaging van het gemeentelijk aanslagpercentage van de PB** op de federale belasting (= Personenbelasting waarvan de beroepsinkomsten het grootste deel uitmaken) **van 7,5% naar 7%**.

Een **verhoging van de opcentiemen op de onroerende voorheffing** (gewestelijke belasting) **van 598 naar 695 basispunten**.

Waarom deze Tax shift (belastingverschuiving)?

Een Tax shift laat toe op lange termijn **stabielere inkomsten voor de gemeente** te garanderen.

- De inkomsten van de gemeente zullen minder afhankelijk zijn van de **verwachte evolutie van de Kraainemse bevolking**. In het bijzonder van het groeiende aandeel internationale ambtenaren **die geen PB betalen**.
- De inkomsten van de gemeente zullen minder afhankelijk zijn van **federale beslissingen**. De verlaging van de vrijgestelde belastingquoten beslist in het federaal akkoord zal immers een negatieve impact hebben op de gemeentefinanciën.
- De inkomsten van de gemeente zullen minder afhankelijk zijn van de **vergrijzing van de bevolking**.

Deze Tax shift verlicht de fiscale druk op arbeid (en maakt deze zo aantrekkelijker, wat overeenstemt met de gewenste sociaal-economische evoluties op landelijk niveau) door deze lichtjes te verschuiven naar eigendom. Het is dus een logische beslissing want het is onze verantwoordelijkheid om op zeer lange termijn de **financiële continuïteit van de gemeente** te verzekeren.

Huidige structuur van de belastingen in Kraainem (op basis van de meest recente reële cijfers – jaarrekening 2024) en verwachte evolutie.

	Kraainem vóór tax shift	Kraainem na tax shift	Gemiddelde provincie	Gemiddelde Vlaanderen
Aanslagvoet APB	7,5%	7%	7,19%	7,26%
Opcentiemen op de OV (onroerende voorheffing)	598	695	800	928
Inkomsten van de APB	8.042.408 EUR	7.506.247 EUR		
Inkomsten van de opcentiemen op de OV	7.984.998 EUR	9.280.224 EUR		
Totaal aan belastinginkomsten	16.027.405 EUR	16.786.470 EUR		
		+ 4,7%		
De andere inkomsten (Gemeentefonds, retributies...) blijven onveranderd	9.400.765 EUR	9.400.765 EUR		

- **De PB (7%)** wordt lager dan het gemiddelde van de provincie (7,19%) en van Vlaanderen (7,26%).
- **De opcentiemen (695)** blijven ruim onder het gemiddelde van de provincie (800) en van Vlaanderen (928).

Ook in Wezembeek-Oppem vindt een tax shift plaats.
De gemeenteraad van 15/12/2025 heeft eveneens een verhoging van de opcentiemen en een verlaging van de PB gestemd.

Op basis van 13.962 inwoners eind 2024 bedraagt de gemiddelde impact dus 55 EUR/jaar/inwoner.

Welke impact voor de inwoners?

De situatie van elke burger is verschillend.

Afhankelijk van zijn persoonlijke situatie zal elk Kraainems gezin vanaf 2026 **een beetje meer of een beetje minder gemeentebelasting** betalen.

Welke factoren beïnvloeden deze belastingvariatie:

- Het aantal personen in het gezin dat **beroepsinkomsten** ontvangt, het type beroepsinkomen en hun bedrag.
- Als men **huurder of eigenaar** is (en het type eigendom en dus het bedrag van de onroerende voorheffing in dit laatste geval).